

Rapport till Rättighetshavarmötet den 20 maj 2024 om det upphovsrättsliga arbetet och Upphovsrätt Scen & Films verksamhet

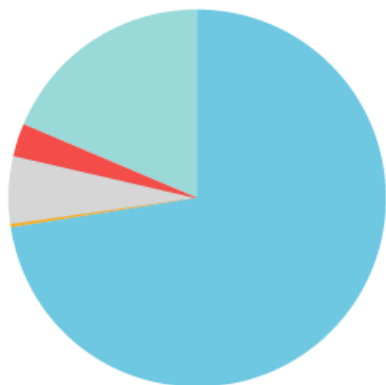
Scen & Films arbete på upphovsrättsområdet sker dels inom ramen för förbundets egen verksamhet, dels genom det helägda bolaget "Upphovsrätt Scen & Film AB" (Upphovsrätt Scen & Film) och genom de upphovsrättsliga samarbetsorganisationerna Copyswede och SAMI.

Upphovsrättsliga ersättningar

Under året uppgick den totala upphovsrättsliga ersättningen till 152 615 646 kr brutto vilket genom förbundets försorg fördelades till rättighetshavarna. Av detta belopp inkasserade Upphovsrätt Scen & Film 124 471 743 kr. Rättighetshavarna är utövande konstnärer (skådespelare, artister och dansare) och upphovspersoner (regissörer, scenografer, koreografer, A-fotografer, huvudklippare, kostymdesigners och animatörer).

Upphovsrätt Scen & Films inkassering av upphovsrättslig ersättning

Upphovsrättsliga ersättningar 2023:
152 615 646 kr

- Scen & Films kollektivavtal på Film - och tv området (110 702 747 kr)
- Copyswede privatkopiering (430 172 kr)
- Copyswede vidaresändning i kabelnätet och Sami för offentligt framförande (8 841 086 kr)
- Copyswede svenska program sända i nordiska länder (19 124 kr)
- Ömsesidighetsavtal med nordiska länder (4 478 614 kr)
- Ersättningar som utbetalas direkt till de medverkande genom avtal mellan Scen & Film och Institutionsteatrarna, SVT, produktionsbolag, SR, UR och Copyswede (28 143 903 kr)

I enlighet med Förbundets kollektivavtal på film- och tv-området kunde Scen & Film inkassera 110 702 747 kr (95 678 301 kr 2022).

Från Copyswede 7 054 435 kr (9 883 989 kr) för samtidig oförändrad vidaresändning av tv-program/filmer i kabelnät eller över internet. 19 124 kr (135 791 kr) för PVF (svenska program sända i nordiska länder) samt 430 172 kr (545 139 kr) avseende privatkopiering.

Från SAMI 1 786 651 kr (1 320 648 kr) för offentligt framförande av tv-sändningar i hotellfoajéer, på flygplatser, tågstationer med mera.

I enlighet med reglerna i Förbundets kollektivavtal med SVT utbetalades 1 433 257 kr (1 326 254 kr första licensperiod) direkt till de medverkande (in-house).

4 424 568 kr (5 585 858 kr) betalades direkt till de medverkande via producenterna för SVT:s beställningar och samproduktioner.

Genom Förbundets kollektivavtal med Sveriges Radio betalades 2 821 575 kr (2 609 720 kr) ut i sändning/webb-ersättning. För Utbildningsradion betalades 2 117 626 kr (1 858 778 kr) ut för tv och radio.

Ersättning för dubbning direkt till de medverkande uppgick till 4 401 335 kr (3 328 971 kr).

Copyswede är konstnärorganisationernas gemensamma förhandlingsorgan för bevakning av upphovsrätt, dels på området för rörlig bild vilket inkluderar kabel-tv, OTT, satellit, VOD och andra tredjepartsnyttjanden, dels privatkopiering. Scen & Film är en av medlemmarna i Copyswede och bidrar aktivt i arbetet genom en plats i styrelsen.

SAMI (Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation) bevakar artisters och musikers rättigheter inom ramen för både svensk och internationell upphovsrättslagstiftning. SAMI inkasserar årligen medel som betalas direkt till Scen & Films medlemmar för musikframföranden i radio, tv och i andra offentliga sammanhang såsom butiker, hotell och gym. Förbundet deltar även i SAMI:s styrelsearbete.

Upphovsrättsliga ersättningar enligt ömsesidighetsavtal med andra länder

Filmex i Danmark inkasserade på uppdrag av Upphovsrätt Scen & Film 4 001 178 kr (0 kr). Från Norsk Skuespillerforbund har erhållits 477 436 kr (242 231 kr).

Upphovsrätt Scen & Film betalade till Filmex Danmark 815 299 kr (952 974 kr), till Norsk Skuespillerforbund 2 450 127 kr (527 397 kr) och till Filmex Finland 597 073 kr (292 923kr) för prestationer som exponerats i svenska medier.

Förhandlingsorganisationen Copyswede har under året översänt upphovsrättsersättning (kabel- och privatkopieringsersättning) till upphovsrättsorganisationer utanför Norden för prestationer som exponerats i svenska medier. Dessa organisationer har samtidigt översänt ersättning för svenska upphovsmän och utövarers prestationer som exponeras utomlands. Copyswede har under året även gjort andra direkt betalningar till våra medverkande som inte tidigare redovisats statistiskt Totalt utbetalt belopp direkt till våra medverkande 2023 var 12 945 542 kr (8 749 871 kr) endast ersättning från utlandet utanför Norden)

Upphovsrättsarbetet under 2023 i korthet

Påverkansarbete och internationellt samarbete

Förbundet och Upphovsrätt Scen & Film följer och deltar aktivt i flera arbeten som pågår på upphovsrättens område, ofta som egen medlemsorganisation, men ibland genom Klys och Copyswede. Upphovsrätt Scen & Film har även deltagit i utredningen kring inskränkningar i upphovsrätten samt diskussioner om DSM-direktivets praktiska tillämpning och påverkan av AI på upphovsrätten.

På nordisk nivå finns ett nära samarbete med systerorganisationer såsom Dramatikerförbundet, Create Denmark, Norsk Skuespillerforbund och Norsk Filmförbund. Det europeiska och internationella upphovsrättsarbetet bedrivs primärt genom samarbetsorganisationer såsom FIA, FERA och AEPO-ARTIS.

Upphovsrättsligt förhandlingsarbete

Under 2023 låg fokus på förhandlingar inom avtalsrörelsen. Scen & Film drev som en av huvudfrågorna i avtalsrörelsen att huvudklippare, maskdesigners och ljuddesigners ska erkännas som upphovspersoner och medskapare till film- och TV-drama samt att dessa också ska ha rätt till upphovsrättsliga ersättningar. Det var därför en stor framgång att vår motpart Medieföretagen i kollektivavtalet äntligen erkände huvudklippare som upphovspersoner, som är berättigade till upphovsrättslig ersättning. Detta är ett viktigt steg i kampen för en stärkt upphovsrätt för våra medlemsgrupper. Vi är dock besvikna över att Mediaföretagen inte är beredda att inkludera ljuddesign och maskdesign som upphovspersoner i kollektivavtalet. Det kommer vi fortsätta kämpa för i kommande avtalsförhandlingar.

Förbundet ingick också ett nytt avtal med TV4 om reprisersättningar för tv-serier på TV4s kanaler under 2023.

Förbundet fortsätter omförhandlingarna med Medieföretagen avseende den så kallade ”Bilaga 9”, där sedan tidigare ersättning för nyttjande av tv-serier för olika streamingplattformar slås fast. Omförhandlingen gäller alltjämt hur långfilm på liknande plattformar ska klareras och betalas, men även andra delar har inkluderats under året såsom exempelvis hur ersättningen ska kunna höjas.

Upphovsrätt Scen & Films stipendieverksamhet

Upphovsrätt Scen & Films stipendier fördelas efter ansökan till personer inom olika yrkesgrupper, som utses av en stipendiekommitté. Vid 2023 års stipendieutdelning (20 stipendier à 20 000 kr) i juni fick följande personer stipendier:

Skådespelarna: Dan Kandell, Evamaria Björk, Jamil Drissi, Jeanette Holmgren, Kalle Westerdahl, Linda Hellström, Lisa Lindgren, Margareta Pettersson, Maria Bandobranski, Maria Kulle, Mitcho Batalov, Sannamari Patjas, Sara Key, Staffan Kihlbom Thor, Sylvia Rauan, Ulf Evrén

Dansare: Per-Birger Stenudd

Regissör: Mikael Kristersson

Filmfotograf: Göran Hallberg

Kostymdesigner: Nina Sandström

Upphovsrätt Scen & Film fördelar även ett boendestipendium till Grez-Sur-Loing. För 2023 erhöles det av Caroline Andréason, Emelie Strandberg, Jukka Korpi och Sara Gampel.

